

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGÀ Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.... 2 cèntims.
 Fòra de Palma "..... 2 1/2 "
 Números atrassats "..... 4 "

Sonarà cada dissapte, si té vènt à sa flauta.

S'envian es números à domicili, tant à
 dins Ciutat còm à ses Viles, pagant per
 adelantat s'Administració (Cadena de Cort
 n.º 11), 1 pesseta à conta de 16 números.

CERTÁMEN DE L' IGNORANCIA.

Un aficionat à sa poesia mallorquina ha oferit es prèmi d'un bon llibre à n'es qui milló compondrà una poesia humorística ó satírica de bon gènero.

Es Jurat que sa Redacció ha nombrat per judicá totes ses composicions y dibuxos des *Certamen* se compondrà de ses personnes suivents:

PER SA LITERATURA.

- D. Tomás Aguiló.
- D. Pere d' Alcántara Peña.
- D. Tomás Forteza.

P' ES DIBUXOS.

- D. Juan O-Neylle.
- D. Pere d' Alcántara Peña.
- D. Ricardo Carlotta.

SA REDACCIÓ.

ES MITX POLL.

CUENTO TRADUHIT DE «LA GAVIOTA» D' EN FERNAN CABALLERO Y DEDICAT Á MON AMICH EN RAMIONS.

Axò era y no era, bon viatge fassa la cadernera. Hey havia una vegada una hermosa galina que vivia molt còmodament à una gran possessió junt amb sa séua numerosa familia, entre la qual s'hi distingia un poll diforme y espeñat. Aquest era justament es que sa mare estimava més, còm heu fan sempre ses bònes mares. Es tal esvòrt havia sortit d' un ou petitíssim. No era més qu' un mitx poll, y no pareixia sinó que s'espasa de Salomó havia etxecutat amb sa séua persona sa sentència que'n cèrta ocasió pronunciá aquell sábi monarca. No tenia més qu' un uy, un' ala y una

cama; y en tot y amb axò tenia més vanidat que son pare, que passava p' es gall més bon mosso, més valent y més galan qu' hey havia en tots ets corrals de vint llégos en redòl. Se crèya es *Fènix* de sa séua casta. Si es demés poll s' en rèyan d' ell, se pensava que heu fèyan per enveja, y si pertenexian à n' es bell *sexo*, deya qu' era de pura ràbia p' es poch cás que d' elles fèya.

Un dia va dí à sa mare:

Escoltau, ma mare. Es camp me fa òy; y m' ha passat per sa cabessa anà à la Cort à veure el Rey y la Reyna.

Sa pòbre mare se posà à tremolà quant sentí aquelles paraules.

—Fiy méu, (li va dí), qui t' ha aficat dins es cap tal desbarat? Ton pare no es sortit may de sa séua terra, y ha fét sa ventura y s'orgullo de sa séua familia. ¿Ahont trobarás un corral còm es que téns? ¿Ahont un munt de féms més hermós? ¿Un menjá més sá y abundant, un galiné prop de s' establa, una familia que t' estima?

—Nègo, (digué es mitx poll que no deixava de tení fums de *pedante*). Es méus germans y es méus cosins son uns ignorant, uns grossés.

—Però, fiy méu, (contestá sa mare), ¿no t' has vist à n' es miray? ¿No t' veus amb una cama y amb un uy?

—Ja que per aquestes me veniu, (replicá es mitx poll), vos diré qu' hauriau de caure mòrta de vergoña veentmè amb aquest estat. Vos ne teniu sa culpa y ningú més. ¿De quin ou he sortit jò à n' el mon? ¿A ne qué, fonch obra d' un gall vey?

—No, fiy méu, (digué sa mare), d' aquests ous no n' surten més que *basiliscos*. Nasquéres des darré ou que vatx pòndre, y sortires débil é imperfét, perqu' aquell era es darré esfòrs de sa naturalesa. No fonch, per cèrt, culpa méua.

—Pòt essè, (contestá es mitx poll amb sa cresta encésa còm la grana), pòt essè que tròbi qualche cirujiá llést que me proporcion es membres que m' mancan. Es dí, que no hey ha remey: m' en vatx.

Quant sa pòbre mare vé que no hey havia manera de distrere l' des séu projecta, li digué:

—Escolta, al manco, fiy méu, es conseys prudents d' una bona mare: procura no passá per ses Iglesies ahont hey haja s'imatge de Sant Pere: aquest Sant no es molt des galls y molt ménos li agrada es séu *quech-quere-quech*. Futz de cèrts homos qu' hey ha en el mon, anomenats *cuynés*, que son inimichs mortals de sa nostra casta y que saben tòrce es coll à n' es nostros *individuos* amb un *santi amen*. Y ara, fiy méu, Déu te guiy amb pau y Sant Rafel benhit, qu' es advocat d' ets caminants. Vés y demanalí à ton pare la bendició.

Es mitx poll s' acostá à s' autó de sos dies, baxá es cap per besarli es pèus, y li demaná sa bendició. Es venerable gall ley doná, amb més dignitat que ternura, perque no l' estimava molt à causa des séu caràcte rebètlo. Sa mare s' enterní en termes d' haversè d' axugá ses llàgrimes amb una fuya séca.

Es mitx poll prengué es portant, ventá s' ala y cantá tres voltes en señal de despedida. Arribat à ses voreres d' un rieró casi sèch, perqu' era d' estiu, vé qu' es prim fil d' aygo estava detengut per unes branques. Es rieró veent es caminant, li digué:

—Ja veus, amich, lo débil qu' estich: apénes puch doná una passa, ni ténc fòrzes bastants per empeñe aquestes branquetes incòmodes qu' embarassen es méu camí. Tampoch puch doná un *rodeo* per nò toparmè amb elles perque hem cansaria massa. Tú pòts fàcilment trurem d' aquest apuro decantantlès amb ton béch. En càmvi no sòls pòts assaciá sa téua sèt amb sa méua corrent, sinó també contá amb sos méus serveys quant s' aygo del Cèl haja restablít ses méues fòrzes.

Es poll li va respondre:

—¿Vòls callá? Ténc jò cara de criat de rierons pòbres y brutis?

—Ja t' recordaràs de mí quant manco t' ho pensis, (li contestá es rieró amb veu debilitada.)

—Pues no n' faltava més que les te tiràses de curro, (va dí es mitx poll amb veu burlona), no pareix sinó qu' has trèt jòya à sa rifa ó que contes de segú amb ses aygos des Diluvi.

Un poch més enfora, va trobá es vént, qu'estava allargat y casi sense alè en terra.

—Estimat mitx poll, (li digué), en aquest mon tots tenim necessitat uns d'ets altres. Acostet y mirem. Mira còm m'ha posat sa caló de s'estiu; à mi, tant fort, tan poderós; à mí, qu'axéch ses ones, qu'agran sa terra, que no tròb resistència à mon furiós impuls, aquí me ténys ajagut tant llarch còm som, maretjat amb so perfum de ses flòrs y sense alè per mòure un brás. Si tú volguésses alsarmè dos dits d'en terra amb ton bech y ventarmè amb sa téua ala, amb axò tendria lo bastant per prendre es vòl y dirigirmè à sa méua còva, ahont ma mare y més germanes ses tempestats estan emprades en adobá uns niguls véys que valx esquexá amb una de ses méues travessures. Allá me darán unes sopetes y cobraré nòus bríos.

—Cavallé. (va respondre es dolent poll,) bastantes vegades t'has devertit amb mí empeñentmè per derrera y alsantmè sa còua à mòdo de ventay per que fessan bëfa de mí tots es que me vèyan. No, amiguet, à cada porç son Sant Martí, y..... à reveure, seño *Farsante*.

Axò digué, cantá tres vegades, y amb veu molt clara y estufantsè molt espinerós, seguí es seu camí.

En mitx d'un camp segat à n'es qu'havian pégat foch es conradós, s'al-sava una primeta columna de fum. Es mitx poll s'acostá y vé una brasa molt petita que s'anava apagant per instants entre ses cènres.

—Estimat mitx poll, (li digué sa brasa totduna que l've): à bon hora vénys per salvarmè sa vida. Per falta d'aliment estich à ses derreres. No sé ahont dimonis s'ha aficat mon cosí es vént, qu'es es qui sempre me dóna socors a n'aquests casos. Dum unes payetes per reanimarmè.

—¿Que'n som jò de sa mòrt d'En Berga? (li contestá es poll.) Rebenta si te dona la gana, que maleyta sa falta que'm fàs.

—¿Qui sab si te faré falta qualche dia? (va respondre sa brasa.) Ningú pòt dí d'aquesta aygo no beuré.

—Ola! (digué es maleyt animal.) ¿Vòl dí qu'encara t'atxilles? Ydò, jas, p'ren aquesta.

Y diguent axò, l'omplí de cènres; després de lo qual se posá à cantá, segons costum, còm si hagués fét una gran cosa.

Es mitx poll arribá à sa capital; passá per devant una Iglesia que li varen di s'anomenava de Sant Pere; se posá devant sa pòrta y allá s'escargamellá cantant, no més que per fé enrabiá es Sant y tení es gust de desobehí sa mare.

Quant s'acostá à n'es palau, ahont volgué entrá per veure el Rey y la Reyna, es centinèl-les li cridáren:

—Enrera!

Llavò doná sa volta y s'en entrá per una pòrta de derrera à una péssa molt gran, ahont vé entrá y sortí molta gent. Preguntá qui eran y sabé qu'eran es cuynés de Sa Majestat. En lloch de fugí, còm ley havia previngut sa mare, entrá molt empinat de cresta y còua; però un des mossos de cuyna li posá sa mà demunt y li torcé es batcòll amb un tancá y obrí d'uys.

—Vamos, (digué), vénga aygo per plomá aquest penitent.

—¡Aygo! ma volguda Dona Cristalina, (cridá es poll,) fém favó de no escaldarmè. ¡Ten pietat de mí!

—¿La tenguères tú de mí quant te vatx demaná socós, mònstruo de lletjura? (li respongué s'aygo, bullint de coratge; y el bañá de dalt à baix, mentres es mossos de cuyna el dexávan sense una ploma per necessari.)

Es cuyné agafá llavò es mitx poll y el posá à s'ast.

—¡Foch! jamable foch! (cridá es desditxat); tú qu'ets tan poderós y tan brillant, compatit de sa méua situació; reprimex es téu ardor, apaga ta flamada; no me cremes.

—¡Polisonaso! (respongué es foche): ¿còm ténys való per acudi à mí, després d'havermè aufagat amb s'escusa de no necessitá may des méus auxilis? Acostet y veurás lo qu'es bò.

Y en efecta, no se contentá amb collarlo sinó que'l torrá fins à posárlo còm un carbó.

Quant es cuyné el vé en tal estat, l'agafá per un pèu y el tirá per sa finestra. Llavò es vént el prengué per son conta.

—Vént, (cridá), mon estimat, mon venerat vént, tú que reynes demunt tot y à ningú obeheys, poderós entre es poderosos, tén compassió de mí, dexem tranquil demunt aquest caramull de fêms.

—¡Dexarté! (bramulá es vént, arrebantlo còm un fibló y fentli da voltes à l'aire còm una baldufa.)

Es vént va dexá es mitx poll à n'es cuccurucull d'un campaná. Sant Pere estengué sa mà y el clavá alla de firme. De llavò ensá ocupa aquell lloch, nègre, magre y sense cap ploma, atupat per ses aygos y empès p' es vént, à ne qui dona sempre sa còua, qu'es lo únic qu'ha conservat. Ja no s'anomena mitx poll, sinó veleta; però sapiau, lectors, qu'allá està pagant ses séues culpes y pecats: sa séua desobediència, son orgull y sa séua maldat.

Per suposat qu'axò qu'acab de contá no es més qu'un cuento, però encara que no'u fós, seria de tontos si es lectors d'aquest setmanari plorásen per un dolent que rebé es càstich merescut.

PEP DE PALMA.

ES DIA DEL CORPUS.

La gént fa grans avalots,
Préssa à ses modistes donan,
Ets horxateros entonan:
—¡Fresca! ¡fresca! p' ets atlòts;
Y còm hey ha tants de clòts
P' es carrés de dins Ciutat,
Els umplen de mach picat
Perque s'ertint de La Sèu
No puga tòrsa cap pèu
S'Ajuntament combregat.

Murta hey ha per tot arreu,
A n'es cantons, vellaneres,
Y volatetjá banderes
A moltes parts mirareu;
Ets escolans pòrtan creu,
Ses atlòts vestit nou,
Morral tots ets cans de bòu
Y ets empleats amb *retiro*
Trònes del aïny *tiroríro*
Que costáren més d'un sòu.

En sortí sa processó
Tiran moltes canonades;
Y ja ténen ses criades
Endomassat es balcó;
La gent fa llarch carreró;
Se fa llòch sa beata *nèa*,
Fins y tot s'atlòta fèa
Mira es tòrts y llarchs de nás,
Y es pare p'ren en es brás
S'infant que li sà alulèya.

Ets civils van à cavall;
Y es tamborés de La Sala
Tòcan una marxa iguala
Que no es bòna per cap ball;
Diuen que s'et anys devall
Tèrra haguérán d'estodiá
Per poré molt bé tocá
Aquell tamboròt famós;
Y encara crech que n'hi ha dos
Que un poch sòlen flaquetjá.

A Cort hey ha un cadafal
Que s'Ajuntament el fà,
Y ahont cada any hey sòl anà
Es Capità General.
Un goitx sobrenatural
Mos causan ses canonades,
Ses carreres enmurtades,
Ses músiques y bells cants
En honra d'es Sant d'ets Sants
Que ses còses ha creades.

En es Born s'en vá la gent
A fé volta y altra volta,
Criticant sa qui es resolta
Perque no té enteniment;
A can Bartòla amb talent
De gèl es pòsan sodolls
Tots ets *galls* y tots ets *polls*
Atlòtes, véys y *mamays*
Amb vestits y rossegays,
Gemegant d'ets uys de pollos.

L' IGNORANCIA.

Y en es Born s'òbri es mercat
De còrs novells y estentissos,
De pintures y postissos,
De besades y amistat.
De sa trista Falsedad
Torna essè es tròno famós;
Hey van missès, corredós
Que saben xupá s'espina;
Allá s'òr des còr domina;
Allá es vêu bé s'envejós.

UN FERIT D' ALA.

CONVERSACIÓ PILLADA AL VOL.

—Ola, Cap baix. ¿Còm te vá de salut?
—Per ara bé, Coll Tòrt. ¿Y tú que
mos contes de nou?
—¡Jò! No sé rès. ¿Y tú?
—Tampoch ségota de rès.
—¡No sap rès! Jò crech que sabs
massa.
—¿Y de tú que'm direm, fent sa
mòpia?
—Axí heu has de dí. Y ell males vêus
te donan sa culpa d'havè arrancat ses
sébés à n'En.... Ja m'enténs.
—Jò: Ell son ben contraris es pensa-
ments. Ell m'han dit qu'eres tú.
—Axí. Gratey. ¿Y qui t'ho ha dit?
—Qui m'ho ha dit! ¿Y tú d'hont heu
sabs?
—¡Jò! De bona tinta. D'es mateix
Batle.
—Y jò de tú heu sé d'es mateix na-
frat.
—Vòls que't diga, que axò no t'està
bè!
—¿Y à tú que t'està bé, fent es be-
neyt? ¡Bona casta de beneyt!
—¿Que no sentires es sermó de s'al-
tra dia?
—¿Y tú que no sabs per qui anava?
—No anava per mí.
—Ni per mí tampoch.
—Y ell ja'n podrian fé un'altra de
sermó.
—¿Que'n sabs cap de novella?
—Sa de dilluns dins un establiment
qu'encara que públich deuria esse sagrat.
—¡Ay! ¿Y qu'hey va havè?
—Hey anáren quatre gats y un bòy,
ciutadans per més señes, menestrals de
tota casta, d'es més considerats, y férant
un abús de lo més alt de punt.
—¿Vòl dí qu'à fòra vila també hey ha
malcriats còm à la vila?
—Per tot hey ha gent que pareix aga-
fada amb cans dins es desèrt de l'Africa.
—¿Y quina la férant?
—No'u vulgues sèbre. Tiráren llu-
maneres p'en terra, rompérán móbles y
férant altres atrossidats.
—En lloch d'agrábi s'hostelatge gratis
qu'es seu seño dona à tothom.
—Ja'u veus. Y axò que tenian uns
nòms capassos d'engañá à qualsevol. A

uns los deyan bòns atlòts, à altres nòms
de flòs d'aroma molt suau y molt bò, à
altres un nòm de fruyt molt estimat,
etc., etc.

—Heu devian fé per sa vuytada de sa
festa perque demà es *La Trinidat*.

—Haguéssen cantat y devertit la gent
bè y honestament, però espeñá lo que
no es seu després d'acullirlós per amor
de Déu, axò no té perdó.

—Per axò de cada dia hey vêuen
manco señós y persones decents.

—Jò, encara que beneyt, ¿sabs que
faría per correigí aquestes atrossidats?

—Hey enviraries civils.

—T'enganes. Si fós de l'amo, donaria
part à n'es Jutge de Ciutat, ó à n'es
civils mateixos, amb una llista de tots
es qui férant matx.

—¿Y si es Jutge no t'ascoltava?

—Heu posaria demunt es papés pú-
blichs, perque tothom sabés quants de
graus trèu s'educació de tots aquests
bárbaros que preténen essè mallorquins.

—Y jò faria vení missionés. Sabs si
quant vâren essè à Esporles haguéssan
arribat per aquí à cardarmós sa llana.
Però goytáren no més per sa muntaña y
s'oló que pujava los va entabaná y no
volguéran més bròu y s'en anáren cap
à Ciutat.

—Ydù que los fássan vení per neces-
sari.

PEP D' AUBEÑA.

DESITX.

Á MALLORCA.

En mitx del mar—y entre ses ones,
Hey ha un'illa,—del mon tresòr.
Dins ella hey viuen—moltes personnes,
Per mí estimades —de tot bon còr.
A n'aquesta illa—tan ben dotada,
Amb molta pau—sempre s'hi viu,
¡Ay còm t'añor—ma pátria amada!
¡Ay! recordante—lo méu còr riu.
Si tú sabeses—quantes vegades,
Amb sos méus sòmits—m'has alegrat,
Si tú sabesses—quantes vetlades,
Pensant en tú—m'he despertat.
Dins altres terres,—per ma desgracia
Y desventura,—m'ha duyt la sort.
Però jò sempre—per temps que passia,
De tú, illa hermosa,—sempre'm recòrt.
Còm no pensarhi—si tú ets sa mare
Méua, y de tots—ets qui estim jò.
Còm no recordarmè—de tú, quant ara
Sòls tú aconhortes—tot es méu cò.
Si dins tú hey viuen—es méus bons pares,
Germans, y tios,—cosins y amichs.
Si dins tú hey viuen,—ses prendes cares
Dè simpaties—y amors antichs.
¡Oh! si Mallorca,—pátria estimada,
Sempre desitx—torná à vení
Veure tes platges—una vegada,
Y en tes muntañes,—llavò morí.

PAU PERE Y PIFOL.

XEREMIADES.

El señor Onclo *En Manuèl* cerca ses
pusses à L'IGNORANCIA. Aquesta li agrá-
hirá que li mat totes ses que li trobará;
però que vaja alerta à afinarli ses cossi-
göyes.

Segons s'ortografia del *Tio Manuèl*,
qu'es forasté y per axò en sab més que
nòltros, en mallorquí à *D. Jayme de
Aragon* no li podem dí Don Jaume d'A-
ragó, ni à *Raymundo Lulio* li podem dí
En Ramon Llull, ni à n'*En Pueyo* li
podem di En Poyo, ni à n'*En Barberini*
En Barberí, etc., etc.; sinó qu'hem
d'anomená es nòms pròpis tals còm es-
tán escrits ó tals còm los diuen ó ano-
menan amb sa séua pròpia llengo. Per
exemple à *London* li hem de dí *London*
y no Londres, à *Tolon* no li podem dí
Toló ni à *Algér* Algé. Per lo mateix, ig-
norants lectors, ja'u sabeu; en havé de
anomená En Perelló li heu de dí *Perel-
lon*, à n'*Obradó Obrador*, y à n'*En
Rosselló Rossellon*, etc., etc.

¡Qu'es de cèrt que més sab s'ase y es
triginé qu'es triginé tot sòl!

¡Uey! Entengammós. S'ase... es L'IG-
NORANCIA.

Gracies, *Tio Manuèl* per sa llissó....

¡Carape! ¡Qu'es estada de bona!

El *Tio Manuèl* vol essè es sògra de
L'IGNORANCIA, perque lo qu'ell diu que
fan ses sògres amb ell, ell heu fa amb
ella, y li diu *nèa* y no sé que més, sen-
se esserhó.

Tot sia per amor de Déu!

¿Mos sabria dí qualcú quin ditxo han
inventat enguañy dins sa festa de sa
Gerreria? Perque en anarhi voldriam
sebrerlo, perque vés tothom que sabem
parlá bè, sense dexá cap lletra, y que
som d'es primés en matèries d'igno-
rancia y de *culturisme* d'aquell per-
fumat barrio.

S'andamio d'es rellòtge de La Sala,
còm à parent de l'etèrna Trinidat fa fés-
ta demà.

Veurem si hey posarán alimares.

A Santa Eulari aquesta setmana com-
ponian una finestra antiga d'una cape-
lla y tayavan pedres que més valdria les
haguéssan dexades està axí còm esta-
van. ¿Y tot axò perqu'era? Per posá un
bastiment amb vidres de mal gust à es-
til de cosa moderna que vol imitá lo an-
tich y no'n sab.

Aquell *rompe-cabezas* ó *trenca-caps* des carré d'Odon-Colom que varem proposá una vegada à n'es Municipals, no n'hi ha hagut cap qu'en més d'un mes l'haja endevinat. Qui'l va endeviná s'altra dia va essè un señó amb tròna que per veure ahont posava es pèus per qu'hey havia molt de fanch, ley va esclafà y es capellé no li trobá compositura.

COVERBOS.

Una vegada donáren part à un Batle d'un poblet de qu'hey havia un homo que sovint, sovint, s'engatava. Ell l'enviá à demaná, y li digué:

—Veus, homo, es beure massa fa garrova; per axò no has d'alsá tant es colso, perque m'han dit que t'agradava ferm es beure.

—Y no li han dit may sa sét que ténc? (exclamá aquell subjècte dexant à's Batle sense sèbre per hont li havia d'entrà.)

Ara qu'ets estodians están demunt ets exàmens los volem contá cùm s'en va desfè un que s'examinava de matemàtiques, y qu'estava atrassadet de notícies.

—Sabria vostè sumá cantidats *homogèneas* y *heterogèneas*? (li preguntá un examinadó.)

—Si, señó, (respongué.)

—Que vòl dí? Meèm, qui'n resultat li donarán, per exemple, 6 lliures de cañella, 8 de cacau y 4 de sucre?

—Xocolate, (respongué s'atlòt sense pensarhi cap mica.)

Y tots ets presents aplaudiren sa sortida.

**

Una partida d'estodians anáren à dinà à una fonda, ahont hey havia un cuyné que may posava à s'olla més de quatre unses de carn, però si tots quants d'òssos trobava à sa Carniceria. Un d'ells, més viu qu'ets altres, agafà un ós foràdat, y comensá à tocà cùm si fos una corneta.

—Perque fas tant de renòu? (li preguntá un d'ets altres companeros.)

—Per veure si me succehirà lo qu'ha de succehi es dia d'es judici final, y sa carn vendrà à cercá ets òssos.

CORRESPONDENCIA.

Barcelona 6 de Juñy de 1881.

LA CATEDRAL.

Seguint sa costum de que quant anain à un poble lo primé que volem veure es s'Iglesia 6 sa Parròquia cùm s'edifici principal, y pensant

que no hey ha parròquia cùm La Sèu, vax volè visitá aquesta Iglesia en primé terme, quant vax arribá.

Abans de continuá dech dirvos qu'aquí no li diuen La Sèu sinó *La Catedral* y qu'aquesta es Basílica.

Acostumat à La Sèu nostra que vista dedins la mar pareix una muntanya, ántes de desembarcà cercava veure sa d'aquí, creguent que faria molt de bullo però si no fós estat per ses dues torres casi no hauria sabut ahont se troba, perque per lo regulá ses cases son més altes que ses Iglesies.

Així es que no se veuen cùm à Ciutat tants de campanás encara que n'hi haja molts.

Escampades ensá y enllà si que veuen moltes xemenèyes, testimoni de s'industria d'aquest poble, però per desgracia n'hi ha moltes el dia d'avuy que no alenan, y faltá s'alè à una xemenèya, vòl dí, que s'industria va malaltissa y jay! es dia que sa muyra, perque s'industria es es pà des menestral y sa vida de tot poble.

Ara pensava, y perdonau sa digresió, que si à Ciutat tenguésssem es fumerals setmesons y fets per fòrça de ses gerreries, mirant à mar; es forastés se creurian que'n punt à industria tocam amb un dit en el Cèl, perqu'aquells benventurats canòns tiran molt de fum; sòls però qu'alenan massa espès y axò es també mala señal.

Una cosa, tant sa pèrd per massa cùm per massa pòch.

Tornem à La Sèu.

—¿Que te pareix Pere? (deya à n'es méu cosí quant hey forem devant.)

—¿Que'm pareix? que sa nostra n'hi daria amb una cuyereta.

Heu deya perque sa paret principal es llisa cùm es call de sa mà, sòls té es baxos de sa fatxada comensats; quant sa nostra ne poria dá la mitat y encara n'hi sobrarien. Però ets estrems se tòcan; y si una mos fá creure que per dins serà tan llisa cùm per desòra, y que s'altra serà tan boñarruda, succeheix tot lo contrari, perque s'interió de sa nostra sorprén per sa grandesa y sencilles y sa d'aquí admira por sos trabays y ornamentals; y axí, cansats de veure tanta pèdra à n'es desfòres de sa primera, à dedins se'n veu molt pòca y encara lleugera; y desitjosos de veure més feyna à sa segona n'hi porem contemplá molta y ben feta.

En Pere deya que La Sèu de Ciutat té més còrpora y més pòca ossada, y qu'es mestre que la fé va essè més agoserrat perque es molt més alta que sa de Barcelona y ses columnes molt més primes.

La Sèu d'aquí, té cùm sa nostra tres naus, pero sa més baxa revòlta per derrera l'altà majó, cùm à Santa Eulari, y dona un bon cop de vista; vint columnes les aguantan, vint y vuit capelles les adornan, y dèu gròsses clarabòyes de vidres pintats déjan passá ratxs de colorins que pareix ha bajat s'Arch de s'Aliansa de Déu amb s'homo. A sa nau més alta hey ha treze o més vidrieres redones y una o dues dins cada capella y altres à s'enfront à manera de tribunes. Per hontsevuya se giran, pareix qu'han nascut floretes de tot colò y forman endomassades de ramells.

Llàstima qu'aquest acabament hermós no'l pugan veure à La Sèu nostra, que, vamos, seria un paraís.

L'Iglesia es d'estil gòtic pur ménos ses capelles des costats y sa cara del còr que mira en es portal majó.

Un'altra dia vos contaré ses belleses artístiques que conté es cadirat de dedins y ses millòs belleses històriques que tanca tot s'edifici.

UN ESTODIANT DOBLEGAT.

PORROS-FEYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH. — Si vas demunt bistia ensellada afarrat à n'es bast y no cauras.

SEMLANSES. — 1. En que tonan.
2. En que n'hi ha de sorades.
3. En que té arch.
4. En que d'i bandera.

QUADRAT. — Masa-Amer-Serp-Arpa.

PROBLEMA. — Es 1., se casà dia 17 Matx 1871, dia 18 sonch l'Ascenció; l'any 72 dia 9 de Matx; l'any 73 dia 22; l'any 74 dia 14 y l'any 75 dia 6. De manera que desde es dia que se casà, fins dia 6 de Matx de 1875, (3 anys 11 mesos y 19 dies) ca ceure 5 fèstes. — Es 2., se casà dia 9 Matx 1866, y l'Ascenció sonch dia 10; l'any 67, dia 30 de Matx, y l'any 68 dia 21. Va ceure en 3 anys justs, dues fèstes. — Es 3., se casà dia 14 Matx 1866, dia 10 sonch l'Ascenció, y l'any 67 dia 30. De manera qu'amb un any no'n va ceure cap.

CAVILACIÓ. — Campana.

ENDEVINAYA. — Una estora.

LES HAN ENDEVINADES.

Tres. — Una Sibilla forastera, Una Coca caliu.

GEROGLIFICH.

KD CA Ñ SES ISI GLE

J. SEUGITRA.

SEMLANSES.

1. ¿En que s'assembla Manacò à Ciutat?
2. ¿Y una possessió à sa Farinera Balear?
3. ¿Y un olié à un tortolá?
4. ¿Y es Mediterràneo à un escrivá?

COLAU CALIU.

TRIANGUL DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, sa capital d'una província d'Espanya; sa 2.ª, lo que tots ets condrets de mans ténen; sa 3.ª, sa còua d'un Municipal; sa 4.ª, una cosa que lleva es badays à molts, y sa 5.ª, una llettra.

UN AMICH MÉU.

PREGUNTES.

1. ¿Quina es aquella herba qu'es cégo la coñeix?
2. ¿Qu'es allò qu'à vegades cercam y no'n voldriam trobar?
3. ¿Quin es aquell nom d'animal de ploma que lletgit à s'en revés es es nom d'una fiera?
4. ¿Quins frares son aquells que no son de cap religió?

JORDI DES RECÓ.

FUGA DE VOCALS.

F. B. . N. M.R.S. . Q. .
RAMIONS.

ENDEVINAYA.

Jò vax vestit de señó
Duch una gorra per trònà
Per ses costures trèch sanch
Y em sénten cantá d'enfòra.

(Ses solucions dissapte qui té si som cius.)

11 JUÑY DE 1881

Estampa d'En Pere J. Gelabert.